

اداره مخصوصه
درسعادتنده باب عالی جاده سنده
محل اداره :

مستطابق

دین ، فلسفه ، ادبیات ، حقوق و علوم دین باحث هفته لقا رساله در

اضطرار :
مسئله گزوه موافق آثار جدیده مع المعتبره
قبول اولنور
درج ابدلین آثار احاده ار لغار

مؤسسه لری : ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنه لکی	التی آیانی
۶۰	۲۰
۸۰	۴۰
۸۰	۴۰

درسه دنده
ولایاتده
مملک اجنبیه ده

تاریخ تاسیسی :
۱۱ تموز ۳۲۴

درسعادتنده نسخه بی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

درسعادتنده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

تصویرات، تصدیقات دیه منطقدن بعض شیر اوقیورز. حالبوکه شمدی منطق بسبتون باشقه بر شکه کیرمش، ترقی ایتمش، عادتا حیاتک، معیشتک تنظیمه یاردم ایده بیه جک کبی بردوره یه داخل اولمشدر. بز نهدن آندن استفاده ایتیم؟

حکمت، نلسفدهه بوسبتون ترقی ایتمش؛ خیالات، اوهام دوره سندن چیقمش، حقیقه پک زیاده یاقلاشمشدر؛ علم کلامزه یاردم ایده بیه جک برحاله گلشدر. او حکمت قدیمه، او قاضیمیرلر بوسبتون صاحبهدر. آنکچون وقت ضایع ایتک قطعاً جائز کوریهلمز.

بوزواللی فنلر، علملر بزم المزه دوشدکدن صوکره بوسبتون دوروب قالمش، قطعاً ترقی ایتهمشدر. بلکه بالعکس تدنی یه اوغرامشدر.

بناءً علیه هیچ برتمرد کوسترمکسزین بوفنلرده، بو علملرده، اصول تدریس دخی داخل اولدینی حالده اک ییکلرندن، متأخرین طرفندن تهذیبه مظهر اولانلردن انتخاب ایتلیدر. آثار اسلامیهدن ایسه، فکرجه اک اسکیلری ایدر. متأخرینز بونلرده حقیقه خدمت ایده مه مشلردر. علوم اسلامیه، آثار اسلامیه روجه، معناجه، تألیفجه، تدوینجه بروقتلر ترقی ایتمش ایتمش ده صوکره باب اجتهاد قاپاندی فکری چیقمش؛ اشته بودوردن اعتباراً علومزده، آثارمزده اولان انتظام تدنی ایده ایده بو حاله کلمش؛ کندمزده شودرکله قدر ایتمش قالمش. بناءً علیه آثار اسلامیهدن یدی سکزیوز سنه مقدمنده یازیلان اثرلر بدرجه یه قدر کندو مکملیت و صافیتلرینی محافظه ایتمشلردر. اشته شونکچون بز شمذیلک آنلری التزام ایدهلم؛ دهها بر وقتله قدر آنلردن آیریمهلم.

خلاصه: مجلس مبعوثانجه یکی بر مجله جمعیتک تشکیلی طلب اولنیور. بوجمیت مکمل بر مجله مدنیه واجتماعیه میدانه کتوره جک. بوجمله نک اساسی شبهه سز شریعت جلیله احمدیه اوله جقدر.

اشته مسئله بوندن عبارت. فقط بوجمیت کیملر اشتراک ایده بیه جک؛ بونلرک نه کبی اوصافی حائز اولملری لازم؛ اشته اصل موضوع بحث اولان نقطه ده بوراسیدر. بوکا جواب ویره بیلیمک ایچون مجله مطلوبه بی یکی قسمه آیردق، اوله اعتبار ایتدک. جمعیته اشتراک ایده جک ذواتک برنجی قسم اعتبار ایتدیکمز مجله نقطه نظرندن شروط ثلاثه اساسیه بی، ایکنجی قسم نقطه نظرندن شروط اربیه اساسیه بی حائز بولملری لازم کلدیکی واضحاً میدانه چیقدی.

نتیجه: بناءً علیه مجلس مبعوثانجه مطلوب اولان، برنجی قسم اعتبار ایتدیکمز مجله ایسه جمعیت اوصاف ثلاثه بی حائز ذواتدن؛ یوق، مطلوب اولان ایکنجی قسم، یاخوده ایکیسندن اعم بر معنا ایله اعتبار ایتدیکمز مجله ایسه بری «اجتهاد» اولق اوزره اوصاف اربیه بی حائز ذواتدن تشکل ایده جقدر؛ اوله اولمالیدر.

شونی ده علاوه ایدهلم که: مجلس مبعوثانمزجه مطلوب هر

ایکی قسمدن اعم اولان بر مجله ایسه، بری اجتهاد اولق اوزره اوصاف اربیه بی حائز اوبیوک انسانلری نره دن بوله جغز؛ اشته اصل اشکال بوراده... هایدی، اوصاف ثلاثه بی حائز انسانلر مبدول بولنور، دیلم، فقط ایش بوقدرله بتمیور، اوصاف ثلاثه بی ده حائز مجتهدلر لازم. مجتهدلری نره دن بوله جغز، بزده «مجتهدلر» کیم؟! بزم تحصیلمز، تربیه مز، مدرسه لرمز، جامع لرمز اوبیوک ذاتلری یتشدره بیه بی؟ هیات!... بز، بوفکری تجویز ایدنلره بیه نادراً تصادف ایدیورز. فقط بزده مجتهد یوقدر، دیهرکدن ایشمزی، کوجمزی، تشبتمزی یوز اوستیمی براقه جغز؛ بویله یایمقده کلمز؛ بزه عالم کولر؛ رسوای اولورز. حیاتجه، معیشتجهه بیوک ضررلره اوغرارز. بونکله برابر، صرف کندو تنبلکمزه عائد قباحتهمزی - حاشا - شریعت مطهره یه یوکلمک استرسه ک، شریعتمزده اهانت ایلیمش اولورز؛ - معاذالله - حالمز ده فالشیر....

بناءً علیه بعدما حالمزی، تحصیل، تدریس مزی باخصوص مدرسه، جامع لرمزده اولان تحصیل، تدریس مزی اصلاح ایلملی؛ احسن حاله افراغ ایله ملی. فرصتی قاجیرما ملی. فرصت دهها هنوز المزدهدر. تمام بتون قوت، غیرتمزله چالیشه جغمز وقت... فقط ایهال ایدرسه ک فرصت بردقیقه دورمز، فوت اولور. زیرا حیات، معیشت، احوال اجتماعیه دائماً ترقیدهدر. بز بویله بطی داورانور، کندو تنبلکمزی، کندو جهالتهمزی مقدس شریعتمزده اسناده قدر یلتیرسه ک، اشته اوزمان بز کندومزک اورتالقهه خائب، خاسراوله رق یالکز قالدیغمزی کوررز: هم شریعت بزه وداع ایتمش اولور؛ هم حیات، معیشتده کندو اودا واجباسیله بز ی فرسخلره اوزاقده براقه رق کچمش، کیتمش اولور.

بناءً علیه خاتمه اوله رق دیرمکه: شمذیلک اشبو تأسیسی مقرر بولنان مجله جمعیتنه ممکن مرتبه - الطاعة بقدر الطاعة - شروط اساسیه مسرووده بی حائز ذواتی انتخاب ایلملی ده همان ایسه باشلاملی. استقبالمز ایچون ده بتون قوتمزله فقط بصیرتله تدارکاتده بولنالی، چالیشملی....

ابر صابر: هلمیم ثابت قرانی

قضا و قدر

جناب حنک بو عالم خلقتده جاری اولان قانون الهیسی اقتضاسندندرکه عقاید وجدانیه نک افعال بدنیه اوزرنده بر تصرف کلیسی واردر. صالح، فاسد، نه قدر اعمال وارسه جمله سنک منشای عقیده نک صلاحی، یاخود فسادی در. بعض عقیده لر واردرکه افکارک اتمکنه یایشه زق کندیسنه طوغرو چکر، دیگر برطاقم عقاید ومدرکاتده اوکا اتباع ایدر؛ صوکره بدنیه برطاقم اعمال ظاهر اولورکه بونلر باطنده کی انفعالاتک عینی در، یاخود او انفعالات ایله متناسب در. کذلک بعض اوله اصول خیر، اوله قواعد کمال واردرکه بر تبلیغ

شرعی صورتند نفوسه تلقین اولوندیغی زمان سامع ایچون موجب اشتباه اولور . بوقیادن اولمایان دیگر اصول ایله التباس وقوعه کلیر ، یاخود سامعده بولونان بعض صفات ردیته و اعتقادات باطله دن متأثر اولور . بناء علیه هر ایکی تقدیره کوره اساساً بیوک بر خیری ، متین بر کالی حائر اولان او اصول ، او قواعد تغیره اوغرار . حتی استعدادک فناغندن ، یاخود تفهیمک نقصانندن نشأت ایدن بر طاقم عقائد فاسدهده اوکا اتباع ایدرک بر چوق اعمال فاسده میدانه کلیر . هم بو حالات معتقدک علمی لاحق اولمقسزین ، بو سوء اعتقاده نه صورته صایدیغی آکلامقسزین حاصل اولور . ظواهره آلدانانلر ظن ایدرلرکه بو اعمال فاسدنک سببی او اصله و او قاعدهیه اولان اعتقاددر . ایشته بو سوء تفهمدن طولانی چوق زمانلر اصول ایدانده تحریفلر ، تبدیللر وقوعه کلمشدر . همان هر دینده تحدت ایدن بدعتلرک اساسی ده بودر .

حتی بو سوء تفهم ایله نتیجهسی اولان بدعتلر طبایعک فسادینه ، برچوق اعمال قبیحهک ظاهورینه یکانه سائق اولمشدر . منتسبین دیانتدن بعض بسیط فکری ادملرک اعمال و حرکاتنه باقهرق بر دینه ، یاخود بر عقیده طعنه قالدیشان بی خبرلری ده تشجیع ایدن هپ بودر . ایشته دیانت اسلامیده اصول عقائددن عد اولونان قضا و قدر مسئلهسی ده بو جهه دندر . قضا و قدر برچوق غافل غریبلرک سرمایه طعن و تزیینی اولمش ، اولنری برچوق قانون باطلهیه سوق ایتمشدر . اولیه توهم ایدیورلرکه : بو عقیده هانکی قومک وجداننده برطوتارسه آرتق او قومده قوت و شهامتدن اثر قالماز ، یرینه ضف و مسکنت قائم اولور . بناء علیه مسلمانلر کمال فقر و ضرورت ایچنده قالملر ، قوای حربیه و سیاسیده اقوام سائرک کافه سندن کوریده درلر . فساد اخلاق الابدلیکنه تمام ایتمش ، یالانچیلتی ، نفاق ، خیانت غرضکارلیق ، حسد چوغلمش ، آره لرینه تفرقه کیرمش ؛ نه حاللرنده نه مستقبلرنده خیر قلماش ؛ منفعت و ضررتلرینه قارشی نفقات محض ایچنده بولنیورلر ؛ ادواق حیات زامنه یمک ، ایچمک ، اویومق کبی حیوانیته مخصوص حوایجی تأمین ایله اکتفا ایدرک ، روحک ذوق اولان مدنیت و فضیلتده سائر اقوام ایله مسابقه یی عقللرینه بیله کتیریورلر ؛ لکن هانکیسنگک اله بر قدرت کچرسه یانی باشنده کفی متضرر ایتمکدن اصلا کری طورمایور ، یعنی او بر طرفده ملل مترقیه بولنری لقمه لقمه یوتوب طورورکن زوالدیلرک سطوت و شدتی بر برلریله اوغراشمیه منحصراً قالیور ؛ هر عارضیه قارشی مسکینانه بر رضا ، هر حادثیه یینه او طرزده بر قبول کوستریورلر . اولرینه چکلمشلر سکون و رخاوت ایچنده وقت کچیریورلر ؛ کوندوزلری مرعارینه کیدیورلر ، آقشاهلری آغیله کلیرکبی ماوالرینه چکیلورلر . بیوک مأمورلری بتون زمانلرینی لهویات ایچنده ، شهوات بیمیه پشنده امرار ایدیورلر ، اوزرلرنده ایفاسنه عمرلر کافی کلمه جک قدر وظائف بیغلوب قالمش ایکن بر قسمی اولسون ایفاجهته یاناشمایورلر ؛ تزوتلرینی

اماته زمانه مدار اوله جق اسرافات ایچنده هدر ایدیورلر ؛ معاشرلی بول ، لکن بوکا مقابل ملته هیچ بر نافع خدمتده بولونمایورلر ، دائماً عظیم بر تفرقه ، بیوک بر منافرت ایچنده یاشایورلر ، عمومک مصالحی بر اقوب کندی خصوصی ایشلریله اوغراشیورلر ، هر بری تحت تابعیتنده کبی قوجه بر امتی فدا ایدن ، رقیبی یالکیز بر اقرق خارجه کبی بردشمنک هجومه آماده قیلان ایکی امیر اراننده کبی منافرت و خصومتک ندر جهلرده اوله جنی دوشو نلسون ؛ ایشته بویله بر بریله دیدینن ایکی امیرک ضغنی کندی ایچون اک آسوده بر قوت کورن بر حکمدار اجنبی در حال کلیر ، نه عسکر ، نه بهات سوقی کبی کافتلر اختیارینه لزوم کورده دن ایکسنگک مالکنی ده یوتی ویریور . ملت اسلامییه خوف طاری اولمش ، حیانت ، مسکنت آلا بیلدیکنه تعمیم ایتمش ، بر حالده که اک خفیف برسندن اولدلی پاطلابور ، او فاجق برلمسندن جانلری یانیور . عزت شوکت ایچنده کوردکاری اقوام سائره یه تشه بیلیمک ایچون ایجاب ایدن هر درلو حرکتدن ، هر درلو فعالیتدن فارغ اولمشلر ؛ قوم مشولرینک ، حتی کندی تابعیتلرنده بولنان مللرک ترقیاتی ، بونلره قارشی مباحاتی کوردکاری حالده بیله چالیشمایورلر . دینلرینک بو خصوصده کبی او امرینه مخالفتده بولنیورلر ، دینداشلی اولان اقوامدن برینک باشنه بر فلاکت کلیر ، یاخود هجوم اعدایه هدف اولورسه نه او مصیبتی تخفیفه ، نه ده او دشمنی آل برلکیله دفعه شتاب ایتمیورلر ؛ خفی ، یاخود علنی جمعیتلر تشکیل ایدرک حمیت ملیه یی تریسج ایتک ، وطنداشلیرینی مسکنتدن قورتارمق ، عاجزلره معاونتده بولنق ، قویلرک آئنده زبون قالدان حتی استرداد ایلیمک کبی تشبیلرده بولونمایورلر . ایشته غریبلر ادت اسلامییه بونک کبی ده بر چوق اوصاف و عادات اسناد ایدیورلر ده جهلسنگک منشأنی قضا و قدره ایمان اولمق اوزره کوستریورلر ، و مسلمانلر بو عقیده ده ثابت اولدقجه ابدیاً احراز شوکت ایدمه چکلرینی ، شرف و مجد قدیملرینی هیچ بر زمان استرداده موفق اولمه چکلرینی ، حقلرینی مدانه ، سلطنتلرینی تأیید ایدمه چکلرینی ، صوکندهده بو ضعف مترقی ایله محو اولوب کیده چکلرینی ، ذاتاً بر چوغنک کندی آرالرنده کبی مخاصات یوزندن محو اوله رق بقیه سنگک حیاته ایسه اجانب طرفدن خاتمه چکیله چکنی سویمایورلر . یینه اوغریبلرک اعتقادنجه قضا و قدره ایمان ایله انسانک بتون افعالی اضطرابی اولدیغنه قائل اولان مذهب جبری آرهنده هیچ بر فرق یوقدر . اولیه توهم ایدیورلر که مسلمانلر قضا و قدره اعتقادلری مقتضاسنجه کندیلر . یعنی هواده معلق توی پارچهسی کبی کوریورلر . روزکار ایسته دیکی طرفه سوق ایدیور . حالبوکه بر قوم کندیسنگک قولده ، فعلده ، حرکتهده ، سکونده هیچ بر اختیاری اولمادیغنه ، بتون بونلرک بر قوه جبری طرفندن وقوعه کلدیکنه ، الحاصل بتون حرکاتنک قسری (غیر اختیاری) اولدیغنه ایجه قناعت ایدرسه شبهه یوقدر که بتون قواسی عاقل قلیر ، کندیسنه موهبه فطرت اولان بتون حواس و مشاعرک فائده سی اولماز ، قبلرده سعی و عمله طوغرو برحس سائق قالماز . آرتق بویله بر کتله

صانع عالم اولان برالہک وارلغنی اعترافہ یول بولہ میان بر جاہلک موجودیتی فرض ایتسہک بیلہ اونک ایچون مؤثرات طبیعیہ و حادثات دہریہ نک ارادات بشریہ اوزرنده کی تأثیرنی اعتراف ایتمکن قورتولش یوقدر . پک اعلا جناب حقک عالم خاقت حقندہ وضع ایتمش اولدینی نظام طبیعتدن خارج قلمغہ کیمسہ مقتدر اولہ بیلمی؟ بو بر بدیہہ درکہ ارباب کمال شویله طورسون تحریء حقیقتندہ هنوز پک مبتدی اولانلر بیلہ اقراردن کری دورہ مازلر . حتی غرب حکما سندن ، غرب علمای سیاستدن بر قسمی حکم قضا و قدرہ انقیاد لزومنه صیغنه رق او حکمی اثبات ایچون برچوق سوزلر سویا مشلردرکہ بزم ایچون اونلرک رأیلری ایلہ استہادہ لزوم یوقدر ..

تاریخک نقل و روایتک فوقندہ بروظیفہ سی واردرکہ ہر ملتندہ یتیشن علما او وظیفہ یی نظردتہ المشلردر . او وظیفہ ایسہ امتلرک اقبال و اضمحلانندہ تعقیب ایتدکلری طریق ایلہ بویوک بویوک حادثاتک طبیعت و خواصندن ، بوانقلاباتک عادات ، اخلاق ، افکار ، حتی حسیات وجدانیہ اوزرنده حصولہ کتیردیکی تبدلاتدن الحاصل اقوامک ظہوری ، حکومتلرک تشکلی ، یا خود محو و اضمحلالی کی شیلردن بحث ایتمکر .

ایستہ فنون ادبیہ نک ال جلیلی ، اک مفیدی عدولان بو طرزندہ کی بر تاریخکدہ بوتون مباحثی قضا و قدرہ اعتقاد ایدرکہ قوای بشریہ نک کائناتی ادارہ ایدن ، حادثاتی ایستدیکی کی قوللان بر قدرتک مسخری اولدیغہ استناد ایدر . اگر قدرت بشر اجرای تأثیر خصوصندہ صورت مطلقندہ مستقل اولسیدی ، ہیچ بر کمال پایمال زوال اولماز ، ہیچ بر قوی زبون دوشمز ، ہیچ بر بنیان مجددورلمز ، ہیچ بر سلطنت ییقلمازدی .

قضا و قدرہ اعتقاد ، شاعت جبردن تجرد ایدر سہ اوزمان جرأت و اقدام ، شجاعت و بسالت کی سجایای فاضلہ یی ارقہ سندنہ کورر . اوزمان انسانلری ، ارسلانلری ترہ تن ، قبلانلرک اودینی باتلاتان مہالک عظیمہ یی بی پروا اقتحانہ سوق ایدر . بو اعتقاد نفوسی ثباتہ ، شدائدہ تحملہ ، مصائب ایلہ پنچہ لشمکہ الشدیرر . جود و سخا کی اوصاف کزین ایلہ متحلی ایدر . شان انسانیتہ شین ویرہ جک شیلردن بری طوتار ، بلکہ بو اوغورندہ لذائذ حیاتی استخفاف ایلہ اولمکی بیلہ لاشی حکمندہ کوسترر .

عمرک محدود ، رزقک امین اولدیغہ ، بوتون اشیانک دست مشیت خدادہ بولندیغہ اعتقاد ایدن ادم حتی مدافعہ ، یا خود منسوب اولدینی ملتی اعلا ، یا خود فریضہ ذمتنی ادا ایدرکن ہیچ اولومدن قورقارمی؟ کذلک اوامر الہیہ و قوانین بشریہ موجبہ حق و حقیقتی اعزاز ایلمک یا خود بنیان مجدوشرفی تشدید ایتمک خصوصندہ انفاق مال ایتمک ایچون فقر و ضرورتہ کرنتار اولہ جغنی دوشونورمی؟

جناب جق بو اعتقادک فضیلتنی بیان ایتمکلہ برابر مسلمہ انلری بویلہ بر نعمتہ مظهریتلرندن طولایی مدح ایدیور : ﴿الذین قال لهم الناس ان الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم فزادهم ايمانا وقالوا احسن الله

عاطل ایچون بو عالم جد و جهددن عدم آبادسکونہ طوغرو کتمک پک محق در .

ایستہ غربیلرک بر قسمی مسلمانه حقندہ شو ظن باطلی بسلہ دیکی کی شرقدہ برچوق بینسزلر اونلرک بوسوزلر نی نفس الامرہ مطابق اولق اوزرہ تلتی ایدیورلر . بن ، بی پروا «ارباب ظنونک سوزلری بالاندر ، اصحاب و همک خطالری ظاہردر ، بونلرک ہبسی الہیہ مسلمانه افترا ایدیورلر» دیمکن ہیچ کری طورمام . شو زماندہ سنی ، شیبی ، اسماعیلی ، زیدی و ہابی ، خارجی ... ہیچ بر مسلم یوقدرکہ جبر محضہ قائل اولسوندہ نفسندن اختیار و ارادہ یی کلیاً سلب ایتسون . بلکہ شو طوائف مسلمہ دن ہر بری عمل و حرکتلرندہ کندیلرینک ارادہ جزئیہ مالک اولدقلرینی ، بو ارادہ نک صورت استعمالنہ کورہ ہم ثوابک ہم عقابک مداری اولہ جغنی بیلیرلر ، جناب حق طرفندن کندیلرینہ ویریلن او ارادہ جزئیہ ایلہ محاسبہ اولہ جقلرینہ ، امتثالی فوز و فلاحی موجب اولان بالجللہ اوامر الہیہ اتباع ایتمک مناہیدن چکیمک ایلہ ماہور بولندقلرینہ اعتقاد ایدرلر . ایستہ انجق بو ارادہ ، بو اختیار تکالیف شرعیہ نک موردی در ؛ کذلک انجق بو ارادہ و اختیار ایلہ حکمت و عدالت تمام اولور .

اوت مسلمانه آراندہ جبریہ نامیہ برفرقہ واردی کہ انسان بتون افعالندہ ہیچ شمہ اختیار بولنمیان بر اضطرر ایلہ مضطردر ، ظنندہ بولنور و بر آدمک یمک بیرکن اغزینی اوینامسی ایلہ صوتوغک شدندن چکہ لرینک تیتزمسی آراندہ فرقی یوقدر ، دیردی . مسلمانه بوفرقتی پک واهی برسفسطہ صاحبی اولقلہ اتہام ایدرلردی . ذاتاً بو مذہب باطل اصحابی دہ تا دردیجی قرن ہجرتدہ نام و نشانلری قالمیہ جق صورتدہ محو اولدی . قضا و قدرہ اعتقاد ایلہ جبرہ انقیاد آراندہ ہیچ بر مناسبت ، مشابہت اولدینی کی یوقاریدہ سرد ایلہ دیکمز ظنون باطلندہ قضا و قدرہ اعتقادک ہیچ بر زمان ایجاباتندن دکدر .

قضا و قدرہ اعتقاد دلیل قطعی ایلہ مؤید اولدینی کی فطرتدہ بو اعتقادہ سائقدر . ارباب فکر و نظر قولایجہ تسلیم ایدرلرکہ ہر بر حادثک اوکا زماندہ مقارن اولان بر سببی واردر . کذلک سلسلہ اسبابدن انجق میدانندہ حاضر اولانلری کوریلہ بیلوب اسباب ماضیہ یی یالکز او سلسلہ یی ابداع ایدن مبدع حقیقی بیلور ہر سلسلہ نکدہ ظاہرندہ بر مدخلی واردرکہ اوتہ سی عزیز علمک تقدیرینہ قالمشدر . انساندہ کی ارادہ یی کلنجہ بوانجق او سلسلہ نک حلقاتندن بریدر ، یعنی ارادہ اثار ادراک جملہ سندن بر اثردر . ادراک ایسہ حواس و مشاعرہ عارض اولان شیلردن روحک برانفعالیدر . بئاء علیہ حادثات ظاہرہ کونک فکر و ارادہ اوزرنده کی حکم و نفوذی عقلا شویلہ طورسون احمق لک بیلہ انکار ایدہ میسہ جکی بدیر یاتنددر . ایدمی ظاہرندہ مؤثر کوزیلان اسبابک مبدای بوتون اشیایی حکمت ازلیہ سی موجبہ جہ یارادان ، ہر بر حادثی اوکا نظیر اولان دیگر حادثہ تابع قیلان مدبر کونک یوقدرتندہ در .

ونعم الوکیل . فاتقبلوا بنعمة من الله وفضل لم یمسسهم سوء واتبعوا رضوان الله والله ذو فضل عظیم .) مسلمانان بدایت ظهور لرزنده بتون اقطار عالمه داغدیله ، فتح ایتدیلر ، دنیایی منقاد ایتدیلر ، مغلوب ایلدکلی دولتله ، تسخیر ایتدکلی ماترله عقولی دهشت ایچنده براقدیله . سکسان سنه بی کچمیان ناچیز بر زمان ظرفنده عددلرینک از لفته ، لوازم حربیه لرینک هیجکنه رغماً حکومتلرینی اسپانیه ایله فرانسه بی ایران بیرنه طاغیرندن تا سد چینه قدر تمید ایتدیلر . اقوام مختلفه نك عادات و طبایعنه وقوف و اعتیادلری اولمدینی حالده ملوکی ، قیصرلری ، کسیرلری کندیله فرمانبر ایتدیلر .

قضا و قدره اولان بواعته اوانلری دنیانک او بر اوچنده کی معرکه لره چوققلریله چوققلریله حتی قادینلریله کیتمه همده سیرانکاهه کیدر کی سرور و نشاط ایله کیتمه سوق ایدردی . کویا که الله اولان توکلری سایه سنده هر بر مصیته قارشی مصون و محفوظ ایدیلر . اوافق چوققلره قادینلر عسکرلره صوویرمک کی خدمتله استفاده اولنور ، ارککلردن انجق سلاح قوللامتی خصوصنده آریلیرلردی . نه قادینلره دهشت ، نه اوافق چوققلره خوف و خشیت قطعاً عارض اولمازدی .

نرده سکز ای جماعت رحمت ، ای ارباب شفقت! نرده سکز ، ای جبال متین قدرت و قوت ! ... سز لر زمان شدتده خلقک امید کاهی ایدیکز . معروف ایله امر ، منکردن نهی ایدراک خیرلی امت ایدیکز . شمده نرده سکز ؟ عجا شکاف مقابر کزدن باقوبده اخلافکنزک ، احفادیکزک بوکونکی حال سفیلنی کوریور میسکز ؟ ایواه ! اونلر سزک طوتدیغکنز یولی براقدیله ، کویوه ضلاله صایدیلر ، فرقه ، شیعه منازعاتی ایچنده تارمار اولوب کیتدیلر . اوله برعجز وضعفه کرفتار اولدیله که یورکلر دایانماز . جکرلر پاره پاره اولور . اجانبک ایدیه افتراسنه شکار اولمشلرده وطنلرینی ، حقلرینی مدانعهیه قوت بوله میورلر . ایچکزده بر بقیه روح ، برصدای غیرت یوقیدرکه خروش ایتسونده غافلری اتباهه کتیرسون ، اویویانلری بیدار ایتسون ، ارباب ضلالی سیل رشاده سوق ایلسون ؟ انا لله وانا الیه راجعون .

مصر مفیسی مرحوم شیخ محمد عبده

مترجم : محمد عارف

عجاز قرآن

جراند مصریهدن (الفلاح) نام جریده نك ۲۰ ذی الحجه سنه ۳۱۴ تاریخلی والی یوزاوتوز بر نومرولو نسخه سنده (القرآن الشریف وترجمته باللغة الانكليزية) سرلوحه لی بر مقاله کوردیم . غزته محرری اولان ذات بوباده کوزل اداره لسان وافکار ایتمش ایسهده مادامکه اساس بحث دارینده موجب فوز وفلاح مؤمنین اولان قرآن کریمه تعلق ایدیوز ، داعیلریده حسب الدیانه کلمات آتیه نك ایرادینه لزوم کوردیم . ارباب علم و کماله خفی دکلدرکه جناب حق رسل کرامنی صدق

رسائلترینه دلالت ایدر بر معجزه ایله تخصیص بیورمشلردر . مثلاً موسی علیه السلامک زماننده علم سحر رواج بولدیغندن رسول مشارالیه سحریه غلبه ایده بیله جک بر طرز اعجاز ایله ممتاز بیوریلوب بونکه غرائم سحره ابطال بیورلدی . (وبطل ما کانوا یعلمون) عیسی علیه السلامک زماننده علم طب علوم سائردهن زیاده انتشار ایتمه مشارالیه دخی احیاء موتی معجزه سیله تخصیص بیوریلوب بو سایهده علم مذکور منتسبلری بهت وحیرتده قالدی . زمان بلاغت عنوان سعادتدهده قوم عرب میاننده فصاحت و بلاغت حدکاله واردینی ، حال بوکه سیدالسادات افدمزک هم رسائلی کافه افراد بشره شامل همده شریعت غرالی شرایع منزله نك خاتمه سی اولدینی جهته فخر - الوجود افدمز قرناً بعد قرن اثناء زمانه قدر کلش وکله جک فحول بلاغتنک . لسانلرینی لال براقه جق بر معجزه عظیمه ایله اختصاص ایتدیلر که معجزه مذکوریه لسان عربده (اعجاز القرآن) اطلاق اولنور . ایشته انس و جن بر آریه کلوبده قرآنک مثلنی اتیانه سعی ایتدیلر موفق اوله میه جقلرینی اخبار ایدن (قل لئن اجتمعت الانس والجن ...) آیت جلیله سی قرآن مجیده در . حضرت پیغمبر جمیع سور قرآنیه ایله تحدی بیوردقلری کی بعض سوره ایلهده تحدی بیوردقلری واردر .

اوت کتب سیر و تواریخی مطالعه ایدیورسکده اولجه بلیغانه یازلمش بر طاقم سوزلری افاده آخر ایله بزه قارشی سویلیورسکدیه تفوه ایدنلری (قل فاتوا بشعر سور مثله مفتريات) آیت قرآنیه سیله اسکات بیورمشدر . دهها صکره لریده قرآن کریمک بر سوره سیلهده تحدییه تنزل بیوردقلری حالده فصیحای عدنان و بلغای قحطانک هیچ بری معارضیه یول بوله مایدیلر . معجزه مذکوریه ادراک ایتدیکمز اون دردنجی عصره قدر معارضه سندن عاجز براقدینی نفوسک عددینی قابل احصا اولیه جق بر درجهیه ابلاغ ایدرجه سنه شان و عظمتنی محافظهیه موفق اولدی . بو اعجاز ایسه قرآن مبینک اسلوب عربی اوزره بقاسنه متوقف اولوب لغه اخرایه تحولی حالنده محافظه ایدیه میه جکی قطایدیلر . او حالده قرآن مجیدک کافه دقایق کلامیه و جمعیت مخصوصه سنی بحق ادا ایتک اوزره هر لسانک باخصوص لسان دقیق عربک کندیسنه خاص اولان طرز بیانی نظر دفته آلمفسزین لغت اخرایه علی طریق الاحتوا ترجمه سنه موفق اولدم دییه رکه اصل عربیسیله سیان طوتانلر طولانیسیله هدم ارکان و تخریب بنیاننه سعی ایتمش اولورکه دکل کلام الله اولان قرآن کریم حقنده حتی بشقه اثرلر حقنده بیله تحت انکانه اولمدینی علم لسان علماسنجه امور بدیهه دندر . بو اعتقاد سقیمه تناعت بیوک غفلتدر . بو اعتقادده ثبات (یریدون ان یطفوا نور الله بافواهم) آیت جلیله سنه ماصدق اولمقدن باشقه بر نتیجه بی انتاج ایتمز . تصحیح عبادت ایچون بعض آیات قرآنیه بی لغت عربیه سیله تعلم هر مسلم ایچون واجب وقدر اللزوم تعلم ایتیه نلرک لسان شریعتده عاصی اولسی خصوصنده کی اجماع ، مدعازمی